

Výklad cez IS (2020) VI. (7.4.)

Začínáme LEKCI 4

TENŠOKU – změna zaměstnání

NB ve složenině je čínský slovosled: sloveso (TEN) + předmět (ŠOKU)

1. Náslech

několikrát poslouchejte rozhovor „Tošikosan-no najami“ bez nahlížení do textu. Neznámá slovíčka si vyhledejte.

2. Bunkei

Bunkei 1

pozor na rozdíl:

-ó to omou x -ó ka to omou

-ó to omou = chci, hodlám (udělat)

-ó ka to omou = uvažuji, jestli ne(udělat),

jestli bych ne(udělal) (sk. rozmýšlám, či ne-/ či by som ne-),

že bych mohl (udělat)

„ka“ tu zvýrazňuje pocit váhání, rozvažování

Slovíčka:

ude = angl. „arm“: v japonštině se podobně jako u nás, běžně řekne *te* = *ruka* a nerozlišuje se anglické „arm x hand“. V případě potřeby ale japonština má slovo *ude* = ruka celá, paže (sk. rameno). *ude-dokei* = náramkové hodinky

bokó = má (stará) škola – škola, do nějž jsem chodil, „alma máter“ (ale v japonštině znamená jakoukoli školu, přičemž naše „alma máter“ se používá jenom na vysokou školu)

de-mo = „třeba“, připojuje se na pádovou příponu: *saikringu-ni* + *de-mo* ... „třeba na kolo“

Bunkei 2

kauzativní *-(s)ase-* ve smyslu dovolení: dát/umožnit/dovolit (komu něco udělat)

Slovíčka:

gešša = „měsíční dík“ – měsíční poplatek (za zájmový kroužek či kurz)

ukagau = skromné (nevztahová skromnost) *kiku*, tj. slyšet, poslouchat, ptát se

okosan = úctivé *kodomo*

kinzoku = nepřerušeně být (kde) zaměstnaný

kóen = veřejná přednáška (x přednáška na univerzitě je *kógi*)

rokuon, rokuga: Japonci rozlišují „nahrávání“, jestli jde jenom o ZVUK – **rokuon-suru**, nebo i o OBRAZ – **rokuga-suru**

Bunkei 3

(-u) cumori-wa nai

je to zápor koncové konstrukce „*cumori-de aru*“, ale pozor – není to „*cumori-de wa nai*“, ale: *cumori-wa nai*

Slovíčka

三鷹 **Mitaka** (dosl. „tři sokoly“) – tokijská část západně od Šindžuku

-ndža nai = **no de wa nai**: pozor, není to zápor a otázka! je to **posilnění tvrzení**

mata hikkosu n dža nai (no?) = to se zase přestěhuješ (?) – blíže viz Bunkei 5

čóriši = kuchař

senmon gakkó = učiliště, odborná škola (střední i nadstavba)

NB:

Iku cumori-wa nakatta n desu ga, tomodači-ga iššo-ni ikó-to iu-no de...

Nehodlal jsem jet, ale když kamarád říká, že by se mnou jel, (tak možná...)

Bunkei 4

ó-to suru

vedle významu „chystám se udělat“, se používá i na charakterizaci lidí, podobně jako náš budoucí čas: „on si pořád bude něco cpát do pusy“ – *icu-de-mo kuči-ni irejó-to suru*.

Slovíčka:

(-wo) juzuru = pustit, přepustit, uvolnit (něco svoje někomu jinému)

Bunkei 5

-no de wa nai /ndžanai

NB: není to zápor! A i když v japonštině má formu otázky, intonace jde často prudko dolů (a ne nahoru, jak by bylo u skutečné otázky):

Kore-wa kuroi-ndžanai! = Ale toto je přece černé, (ne?)! Vždyť je to černé (, ne?)!
zesilňuje tvrzení zdánlivým dotazovacím zakončením věty

Rijú-wa iroiro aru-ndžanai kaná...

Důvody jsou (snad/přece) různé...

... kuru-ndžanai-kaná...

snad přijde

... kjó-wa jasumi-na-ndžanai?!

ale vždyť dnes mají zavřeno (, ne?)!

Slovíčka:

enkjoku-na = nepřímý, oklikou vyjádřený

kaná... (koncovětná částice) = jestlípak; kdoví, jestli

Bunkei 6

-ó-ni-mo ... -enai

= i když by chtěl... nemůže...

hazu-no: všimněte si, že „*hazu de aru*“ se v přívlastkovém postavení (před substantivem) má formu s -no. **kuru hazu-no takuhaibin** = zásilka, která má přijít

denwa-ni deru = zvednout (telefon), přijmout hovor

3. DŮ

Písemně si přeložte všechny vzorové příklady u jednotlivých *Bunkei*.